

Ekonomiska prestationer i entreprenadskogbruket 2021

Birger Eriksson och Lars Eliasson

Innehåll

Summary	4
Sammanfattning	5
Bakgrund	6
Syfte, mål och avgränsning	6
Syfte	6
Mål	6
Avgränsning	7
Metod	7
Analysmaterial	7
Företagsgrupper	7
Skogsvårdsföretag	7
Drivningsföretag	7
Övriga entreprenadföretag	7
Skogsförvaltning	8
Sågverk	8
Nyckeltal	8
Lönsamhet	8
Betalningsförmåga	8
Jämförelse av vinstmarginalen mellan 2017, 2019 och 2021	8
Resultat	9
Skogsvårdsföretag	9
Antal och storlek	9
Lönsamhet	9
Betalningsförmåga	10
Drivningsföretag	11
Antal och storlek	11
Lönsamhet	11
Betalningsförmåga	13
Sammantagen bedömning	13
Övriga entreprenadföretag	13
Antal och storlek	13
Lönsamhet	14
Sammantagen bedömning	15
Skogsförvaltande företag	15

Antal och storlek.....	15
Lönsamhet	16
Betalningsförmåga.....	17
Sammantagen bedömning	17
Sågverksföretag	17
Antal och storlek.....	17
Lönsamhet	18
Betalningsförmåga.....	19
Företag i andra branscher.....	19
Diskussion	20
Referenser.....	22
Standard för Svensk Näringslivsindelning, SNI.....	23
Begreppsförklaringar.....	24

Uppsala Science Park, 751 83 Uppsala
skogforsk@skogforsk.se
skogforsk.se

Kvalitetsgranskning (Intern peer review) har genomförts 20 januari 2023 av Gert Andersson, Programchef. Därefter har Magnus Thor, Forskningschef, granskat och godkänt publikationen för publicering den 6 februari 2023.

Redaktör: Caroline Rothpfeffer, caroline.rothpfeffer@skogforsk.se
©Skogforsk 2023 ISSN 1404-305X

Summary

Skogforsk has previously presented studies of the financial performance in contractor forestry. The most recent studies concerned over 3000 limited liability companies and four economic associations, divided into five groups: silviculture companies, logging companies, other contractor companies, forest management companies, and sawmill companies.

This report is a follow-up of these studies. As with the earlier reports, the aim is to make it easier for interested parties to monitor trends, particularly in terms of financial performance indicators, but also concerning the size and number of companies.

The study shows that, in the period 2019-2021:

- The total number of companies increased in all groups. The biggest increase was in the silviculture group, where the number of companies increased by 12.4 percent (an increase of 92 companies). In other groups, the increase was 2-6 percent.
- The change in median sales was very small in the five groups.
- The change in profitability was very small for the silviculture, logging, other contractor, and forest management groups, but profitability increased strongly for the sawmills group. For sawmill companies profit margins increased from 5.2 to 11.4 percent, while return on equity and return on total assets more than doubled.
- The ability to pay improved in all groups.
- There was no major change in the proportion of companies with net sales below SEK 10 million. The proportion is still over 60 percent in the sawmill companies group, and over 80 percent in the other groups.
- For comparison, profitability and ability to pay increased for Swedish limited liability companies in general, while the proportion of companies with losses after net financial items decreased.

Sammanfattning

Skogforsk har tidigare presenterat studier av de ekonomiska prestationerna i entreprenadskogsbruket. De senaste studierna omfattade drygt 3 000 aktiebolag och fyra ekonomiska föreningar fördelade på de fem företagsgrupperna, *skogsvårdsföretag*, *drivningsföretag*, *övriga entreprenadföretag*, *skogsförvaltning* och *sågverk*.

Denna rapport är en uppföljning av dessa studier. Den, liksom de tidigare rapporterna, syftar till att underlätta för intresserade att följa utvecklingen främst beträffande ekonomiska nyckeltal, men även rörande företagens storlek och antal.

Studien visar att under perioden 2019 – 2021:

- Ökade antalet företag i samtliga företagsgrupper. Störst var ökningen i gruppen *skogsvårdsföretag* där antalet ökade med 12,4 procent (92 st). I övriga grupper var ökningen 2 – 6 procent.
- Har förändringen i mediannettoomsättning varit mycket liten i de fem företagsgrupperna.
- Förändringen i lönsamhet var liten för grupperna *skogsvårdsföretag*, *drivningsföretag*, *övriga entreprenadföretag*, och *skogsförvaltning*, men för gruppen *Sågverksföretag* ökade lönsamheten kraftigt. Vinstmarginalen ökade från 5,2 – till 11,4 procent samtidigt som avkastningen på eget och totalt kapital mer än fördubblades.
- Förbättrades betalningsförmågan i samtliga företagsgrupper.
- Skedde inte någon större förändring av andelen företag med nettoomsättning mindre än 10 miljoner kr. Den andelen är fortfarande drygt 60 procent i gruppen sågverksföretag och över 80 procent i de övriga grupperna.
- Ökade lönsamheten och betalningsförmågan hos svenska aktiebolag i allmänhet samtidigt som andelen företag med negativt resultat efter finansnetto minskade.

Bakgrund

Under 1900-talets sista decennier utkontrakterades huvuddelen av drivningsarbetet från stora skogsägare, skogsföretag och skogsägareföreningar till entreprenadföretag. Därefter utkontrakterades huvuddelen av skogsvården. Delar av planläggnings-, inventerings- och taxeringsarbetena utförs numera också av entreprenörer.

Utkontrakteringen medförde att många små entreprenadföretag som utför planering, drivning och skogsvård etablerades. Kunskapen om dessa entreprenadföretags antal, storlek, lokalisering, tjänsteutbud och ekonomiska prestationer var länge begränsad, och därför genomfördes 2016 en kartläggning av de skogliga entreprenadföretagen. I studien ingick 2 261 aktiebolag som arbetar med planering, skogsvård, avverkning och terrängtransport av skoglig råvara fram till bilväg. Resultaten visade att närmare hälften av företagen (45 procent) var 10 år eller yngre och att det fanns stora skillnader i lönsamhet, mätt som vinstmarginal, mellan företagen (Eriksson & Sääf 2017).

Rapporten och de efterföljande diskussionerna visade att det fanns behov av regelbundet återkommande redovisning av de ekonomiska prestationerna i entreprenadskogsbruket och att en sådan bör omfatta både beställare och entreprenörer. Därför genomfördes år 2019 en studie av ekonomiska nyckeltal i entreprenadskogsbruket under åren 2013 – 2017. Studien omfattade fem företagsgrupper, *skogsvårdsföretag*, *drivningsföretag*, *övriga entreprenadföretag*, *skogsförvaltning* och *sågverk*. Totalt analyserades drygt 3 100 aktiebolag och fyra ekonomiska föreningar. Studien visade att lönsamheten och betalningsförmågan ökat något i entreprenadskogsbruket under år 2013 – 2017 (Eriksson, m.fl. 2019).

Två år senare gjordes en uppföljande studie avseende år 2019. (Eriksson & Eliasson 2021). Den visade en fortsatt positiv utveckling av lönsamhet och betalningsförmåga i entreprenadskogsbruket.

Denna rapport är en uppföljning av ovanstående studier och syftar till att underlätta för intresserade att följa utvecklingen främst beträffande ekonomiska nyckeltal, men även rörande företagens storlek och antal. Metod och innehåll i form av studerade nyckeltal är till stora delar identiska med rapporterna avseende år 2013 – 2017 och 2019.

Syfte, mål och avgränsning

Syfte

Projektets syfte var att stödja en utvecklad dialog om lönsamhet och förbättringspotential i entreprenadskogsbruket.

Mål

Målet med studien var att underlätta för intresserade att följa utvecklingen främst beträffande ekonomiska prestationer, men även rörande företagens storlek och antal i entreprenadskogsbruket.

Avgränsning

Företag som transporterar virke och/eller skogsbränsle från avlägg vid väg till industri ingick inte studien.

Metod

Analysmaterial

Som grund för analysarbetet användes företagsdata klassificerat enligt standarden för svensk näringsgrensindelning (SNI), som främst används för att klassificera företag och arbetsställen efter deras ekonomiska aktiviteter (Bilaga 1). Statistiska centralbyrån, (SCB) ansvarar för klassifikationen SNI, men det är Skatteverket som ansvarar för att inhämta SNI-koder. Detta sker i samband med att företag registrerar sin verksamhet hos Skatteverket.

Ekonomiska data och nyckeltal avser år 2021 för företag som drivs i aktiebolagsform och har en totalomsättning över 1 000 kr. Den ekonomiska informationen hämtades från Bisnode Kredits produkt *Nordic Business Key* i början av november 2022. I studien ingår också de tre största skogsägareföreningarna i Sverige, som alla är ekonomiska föreningar. Ekonomiska data och nyckeltal för dessa hämtades från respektive skogsägareförenings hemsida. (Norra Skog 2022, Mellanskog 2022 och Södra 2022.)

Nyckeltal för samtliga aktiebolag i Sverige, oavsett bransch, erhöles från SCB.

Företagsgrupper

Med stöd av SNI-koderna delades entreprenadskogsbruket in i fem företagsgrupper;

Skogsvårdsföretag

I denna grupp ingår aktiebolag vars huvudbransch är Skogsskötsel, SNI-kod 02.102, exklusive två företag, som förts över till gruppen Skogsförvaltning. Enlig SCB omfattar SNI-kod 02.102 skogsvårdstjänster utförda mot lön eller inom ramen för ett kontrakt, såsom markberedning, plantering, röjning och hyggesrensning (SCB 2020).

Drivningsföretag

I denna grupp ingår aktiebolag vars huvudbransch är Drivning, SNI-kod 02.200 exkl. några stora företag som förts över till gruppen *skogsförvaltning* eller *sågverk*. Bland de överförda företagen finns till exempel Person Invest Skog, Rundvirke Skog AB, Sveaskogs Förvaltnings AB, Stora Enso Skog AB och Sydved AB. Enlig SCB omfattar SNI-kod 02.200 drivningstjänster utförda mot lön eller inom ramen för ett kontrakt, till exempel avverkning, drivning av inköpt skog på rot, anläggning av tillfälliga drivningsvägar och produktion av rundvirke (SCB 2020).

Övriga entreprenadföretag

Gruppen omfattar aktiebolag vars huvudbransch är Övrig service till skogsbruk, SNI-kod 02.409. SCB uppger att SNI-kod 02.409 omfattar till exempel skogsinventering,

skogstaxering, skogsvärdering, konsultverksamhet, bekämpning av skogsbrand och brandskydd samt bekämpning av skadedjur i skogen (SCB 2020).

Skogsförvaltning

Omfattar aktiebolag vars huvudbransch är Skogsförvaltning, SNI-kod 02.101 plus sju företag med annan SNI-kod. I gruppen ingår också de tre största skogsägareföreningarna. Skogsförvaltning, SNI-kod 02.101, omfattar till exempel skogsförvaltning, skogsavverkning och skogsskötsel på egen skog (SCB 2020).

Sågverk

Innefattar aktiebolag vars huvudbransch är Sågverk, SNI-kod 16.101 plus åtta andra företag varav de flesta arbetar med virkesanskaffning till sågverk. Enlig SCB omfattar SNI-kod 16.101 bland annat sågning av trä, klyvning, barkning eller flisning av virke samt torkning av trä (SCB 2020).

Nyckeltal

Lönsamhet

Lönsamheten i de olika företagsgrupperna beskrevs med nyckeltalen vinstmarginal, avkastning på totalt kapital och avkastning på eget kapital samt andelen företag med negativt resultat efter finansnetto.

Under vissa förutsättningar (till exempel under uppstart eller nertrappning av företag) kan dessa nyckeltal bli extrema och helt missvisande. I materialet finns exempelvis företag med vinstmarginal över 32 000 procent. Därför redovisades inte medelvärden utan medianvärdet inom respektive företagsgrupp för dessa nyckeltal.

Betalningsförmåga

För att beskriva företagens långsiktiga betalningsförmåga användes nyckeltalet soliditet. Vid beskrivning av den kortsiktiga betalningsförmågan redovisades nyckeltalet kassalikviditet. För båda dessa nyckeltal redovisades, precis som för nyckeltalet vinstmarginal, medianvärdet inom respektive företagsgrupp.

Jämförelse av vinstmarginalen mellan 2017, 2019 och 2021

För att hantera problemet med extremvärden för vinstmarginalen så filtrerades de företag som hade en vinstmarginal på mindre än -30 procent eller större än 50 procent bort. I analysen av materialet konstaterades att fördelningen var skev i de flesta fallen. Detta medförde att det i vissa fall var nödvändigt att göra en logaritmisk transformering av vinstmarginalen, innan t-tester gjordes för att kontrollera om de eventuella skillnaderna i vinstmarginal var statistiskt säkerställda.

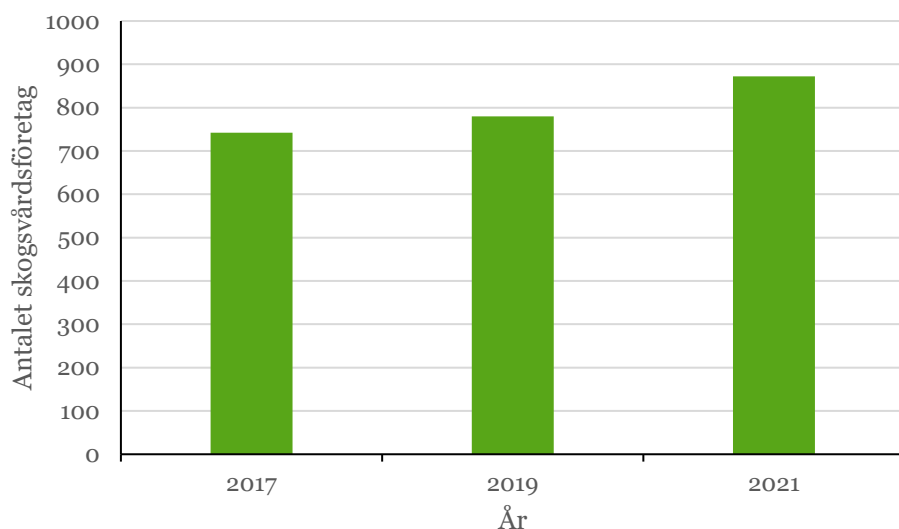

Resultat

Skogsvårdsföretag

Antal och storlek

Antalet skogsvårdsföretag ökade mellan år 2017 och 2019 och antalet har ökat ytterligare fram till och med 2021, då det fanns 872 företag (Figur 1). Företagsgruppen skogsvårdsföretag domineras till antalet av mycket små företag, Närmare 89 procent av företagen har en nettoomsättning som är mindre än 10 miljoner kr. Under perioden 2019 till 2021 minskade medel- och medianföretagets nettoomsättning något. Medelföretagets nettoomsättning minskade från 5,3 till 4,8 miljoner och medianföretagets nettoomsättning minskade från 1,9 till 1,7 miljoner kr.

Figur 1. Antalet företag i gruppen *skogsvårdsföretag*.

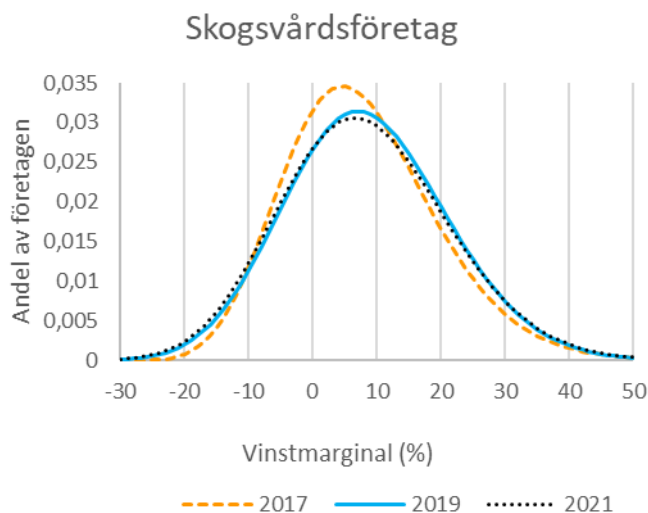
Lönsamhet

Skogsvårdsföretagens lönsamhet mätt som vinstmarginal ökade en aning mellan 2019 och 2021, medan lönsamheten mätt som avkastning på totalt och eget kapital minskade något (Tabell 1). Andelen företag med negativt resultat efter finansnetto minskade med en halv procentenhet under samma period (Tabell 1).

Tabell 1. Lönsamhet *skogsvårdsföretag*.

LÖNSAMHETSMÅTT	2017	2019	2021
Vinstmarginal median (%)	5,0	6,7	7,0
Vinstmarginal i företag med nettoomsättning < 10 miljoner kr, median (%)	5,6	7,0	7,0
Vinstmarginal i företag med nettoomsättning ≥ 10 miljoner kr, median (%)	3,9	5,6	7,0
Avkastning på totalt kapital, median (%)	6,9	9,3	7,7
Avkastning på eget kapital, median (%)	16,1	20,7	17,2
Andel företag med negativt resultat efter finansnetto (%)	28,6	26,3	25,8

När vi jämför vinstmarginalen 2017, 2019 och 2021, för företag med en vinstmarginal mellan -30 och 50 procent, ser vi att fördelningskurvan flyttades åt höger och blev jämnare mellan 2017 och 2019, men därefter har inte kurvan förändrats (Figur 2). Förskjutningen av kurvan mellan 2017 och 2019 indikerar att de flesta företagen ökade sin vinstmarginal, men också att spridningen i lönsamhet ökade något. Mellan 2019 och 2021 kan inga förändringar noteras. Det går inte att se någon säkerställd förändring i medelvinstmarginal för skogsvårdsföretagen mellan 2019 och 2021, även om medelvinstmarginalen sjönk från 8,5 procent 2019 till 8,3 procent 2021.

Figur 2. Fördelningen av andelen *skogsvårdsföretag* över vinstmarginalen, figuren avser företag med en vinstmarginal mellan -30 och +50 procent. Figuren indikerar att de flesta företagen ökade sin vinstmarginal mellan 2017 och 2019 och att vinstmarginalen inte förändrats mellan 2019 och 2021.

Betalningsförmåga

Både skogsvårdsföretagens långsiktiga betalningsförmåga, soliditet, och den kortsiktiga betalningsförmåga, kassalikviditet, ökade mellan åren 2019 och 2021 (Tabell 2).

Tabell 2. Betalningsförmåga skogsvårdsföretag

MÅTT PÅ BETALNINGSFÖRMÅGA	2017	2019	2021
Soliditet median (%)	38,9	41,3	44,7
Kassalikviditet median (%)	148	154,5	167,7

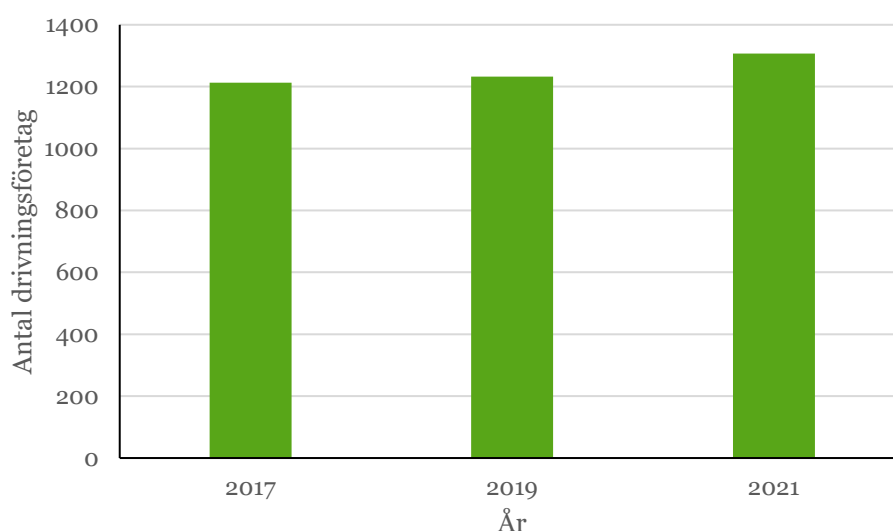
Sammantagen bedömning

Lönsamheten för företagen i skogsvårdsbranschen varierar kraftigt och har inte förbättrats sedan 2019. Skogsvårdsföretagens betalningsförmåga fortsätter dock att öka och andelen företag med negativt resultat fortsätter att minska. Därför blir den sammantagna bedömningen att den ekonomiska statusen inte försämrats för skogsvårdsföretagen under de senaste två åren.

Drivningsföretag

Antal och storlek

Under perioden 2019 – 2021 ökade antalet drivningsföretag med 6 procent och år 2021 fanns det 1307 st. (Figur 3). Under samma period skedde inga stora förändringar beträffande nettoomsättningen. År 2021 hade drygt 82 procent av företagen en nettoomsättning < 10 miljoner kr. Medianvärdet sjönk från 3,5 till 3,4 miljoner kr medan medelvärdet ökade från 6,2 till 6,5 miljoner kr.

Figur 3. Antalet företag i gruppen drivningsföretag.

Lönsamhet

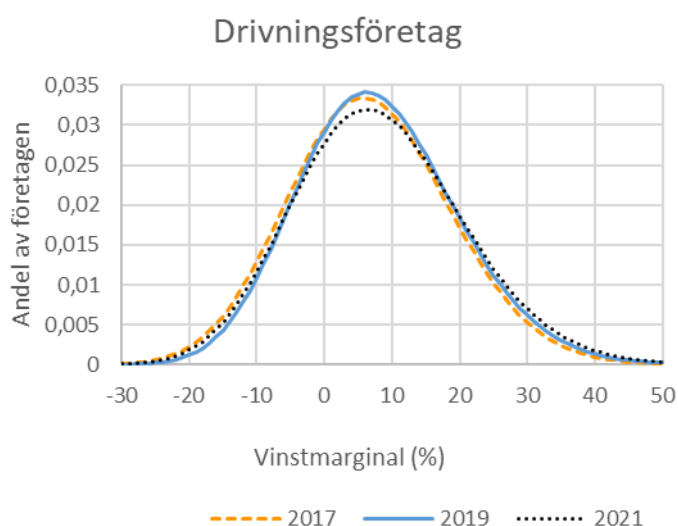
Under perioden 2017 till 2019 syntes en svag förbättring av lönsamheten för drivningsföretag. Mellan år 2019 och 2021 har förändringen av lönsamhet varit mycket liten eller obefintlig. Vinstmarginalen har ökat med 0,5 och avkastningen på totalt kapital

med 0,2 procentenheter medan avkastningen på eget kapital sjunkit med 0,3 procentenheter (Tabell 3).

Tabell 3. Lönsamhet *drivningsföretag*.

LÖNSAMHETSMÅTT	2017	2019	2021
Vinstmarginal median (%)	5,6	6,3	7,0
Vinstmarginal i företag med nettoomsättning < 10 miljoner kr, median (%)	6,0	6,8	7,3
Vinstmarginal i företag med nettoomsättning ≥ 10 miljoner kr, median (%)	5,0	5,7	5,9
Avkastning på totalt kapital, median (%)	5,6	6,2	6,4
Avkastning på eget kapital, median (%)	11,8	13,3	13,0
Andel företag med negativt resultat efter finansnetto (%)	30,8	26,2	27

När vi jämför vinstmarginalen mellan 2017 och 2021, för företag med en vinstmarginal mellan -30 och 50 procent, ser vi att det fördelningskurvan flyttats åt höger, vilket indikerar att företagen har ökat sin vinstmarginal (Figur 4). Spridningen i drivningsföretagens lönsamhet är likvärdig för de tre analyserade åren. Det finns ingen säkerställd förändring av medelvinstmarginalen mellan 2019 och 2021, även om medelvärdet ökade från 8,1 procent 2019 till 8,3 procent år 2021. Fortfarande har mer än en fjärdedel av företagen har en negativ vinstmarginal.

Figur 4. Fördelningen av andelen *drivningsföretag* över vinstmarginalen, figuren avser företag med en vinstmarginal mellan -30 och +50 procent. Figuren visar att företagen har ökat sin vinstmarginal något mellan 2017 och 2021.

Betalningsförmåga

Soliditeten och likviditeten har ökat för drivningsföretagen under hela perioden från 2017 till 2021 (Tabell 4).

Tabell 4. Betalningsförmågan *drivningsföretag*.

MÅTT PÅ BETALNINGSFÖRMÅGA	2017	2019	2021
Soliditet median (%)	37,4	38,5	40,4
Kassalikviditet median (%)	126,6	132,3	145,0

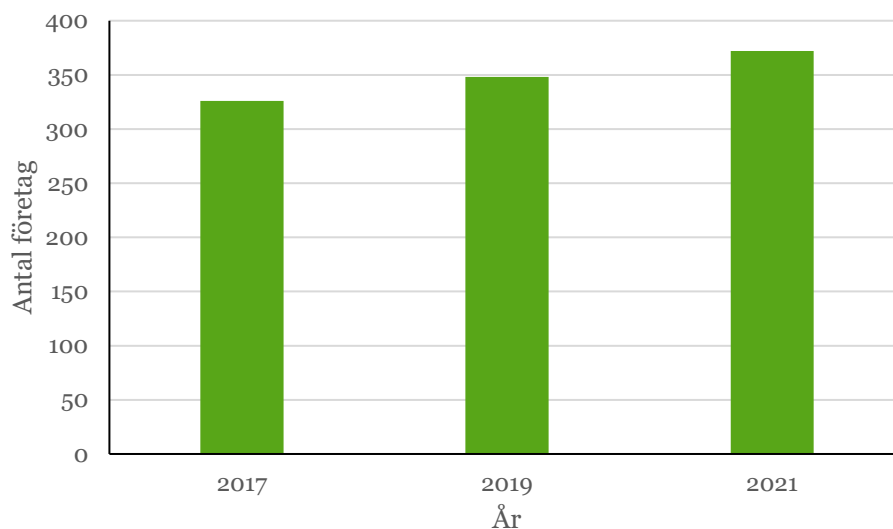
Sammantagen bedömning

I och med att trenden för alla nyckeltal visar på en likvärdig eller bättre ekonomi i branschen under de senaste åren, blir den sammantagna bedömningen att den ekonomiska statusen överlag blivit bättre för drivningsföretagen. Bedömningen avser 2021 som är det senaste år vi har siffror för och har därför inte påverkats av de kraftiga kostnadsökningarna som drabbade branschen under 2022.

Övriga entreprenadföretag

Antal och storlek

Antalet företag i denna grupp ökade med närmare 7 procent mellan år 2017 och 2019. Ökningstakten var ungefär densamma mellan de två följande åren och år 2021 fanns det 372 företag (Figur 5).

Figur 5. Antalet *övriga entreprenadföretag*.

Övriga entreprenadföretag är den företagsgrupp som har störst andel företag med nettoomsättning <10 miljoner kr, 92 procent. Medelvärde för nettoomsättningen har

minskat från 3,1 till 2,9 miljoner kr och medianvärdet har minskat från 0,9 till 0,8 miljoner kr.

Lönsamhet

Lönsamhetsmåttan visar inte på någon tydlig förändring i gruppen mellan år 2019 och 2021. Vinstmarginalen har ökat något, avkastning på totalt kapital är oförändrad och avkastningen på eget kapital har minskat (Tabell 5.) Andelen företag med negativt resultat efter finansnetto har minskat med två procentenheter (Tabell 5).

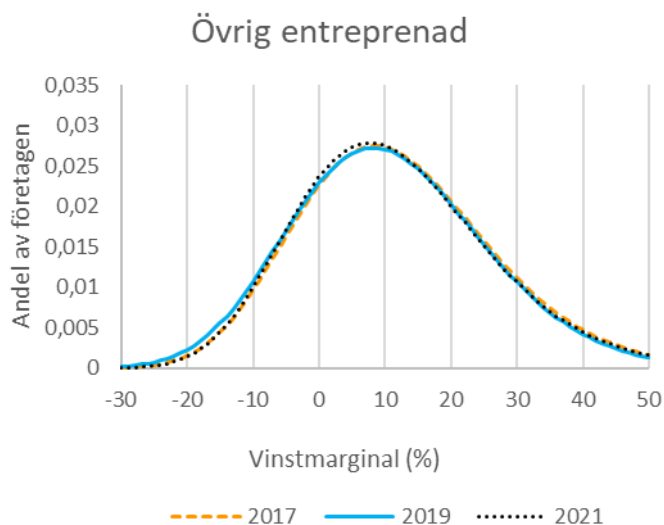
Tabell 5. Lönsamhet *övriga entreprenadföretag*.

LÖNSAMHETSMÅTT	2017	2019	2021
Vinstmarginal median (%)	11,7	10,7	12,1
Vinstmarginal i företag med nettoomsättning < 10 miljoner kr, median (%)	13,3	12,1	13,8
Vinstmarginal i företag med nettoomsättning ≥ 10 miljoner kr, median (%)	5,6	4,5	4,7
Avkastning på totalt kapital, median (%)	9,4	10,0	10,0
Avkastning på eget kapital, median (%)	16,2	20,5	18,4
Andel företag med negativt resultat efter finansnetto (%)	20,6	22,1	20,1

Att jämföra vinstmarginalen för *övriga entreprenadföretag* med en vinstmarginal mellan -30 och 50 procent är vanskligt eftersom bara 277 av de 372 företagen 2021 faller inom spannet. Av de kvarvarande företagen har 51 en vinstmarginal på mellan 50 och 100 procent. När vi, trots allt, jämför vinstmarginalen mellan 2017, 2019 och 2021, för företagen med en vinstmarginal mellan -30 och 50 procent, ser vi att fördelningskurvan i princip är oförändrad mellan de tre åren (Figur 6). Det finns inte heller någon säkerställd skillnad i medelvinstmarginal. Nominellt var medelvinstmarginalen 12,1 procent 2017, 11,0 procent 2019, och 11,6 procent 2021.

Betalningsförmåga

Företagsgruppen *övriga entreprenadföretag* hade redan år 2017 och 2019 betydligt högre soliditet och likviditet än andra företagsgrupper och år 2021 har båda måtten på betalningsförmåga ökat ytterligare i gruppen (Tabell 6).

Figur 6. Fördelningen av andelen *övriga entreprenadföretag* över vinstmarginalen, figuren avser företag med en vinstmarginal mellan -30 och +50 procent. Figuren visar att fördelningen är oförändrad mellan 2017 och 2021.

Tabell 6. Betalningsförmåga *övriga entreprenadföretag*.

MÅTT PÅ BETALNINGSFÖRMÅGA	2017	2019	2021
Soliditet median (%)	56	58,4	62,6
Kassalikviditet median (%)	221,4	236,9	276,1

Sammantagen bedömning

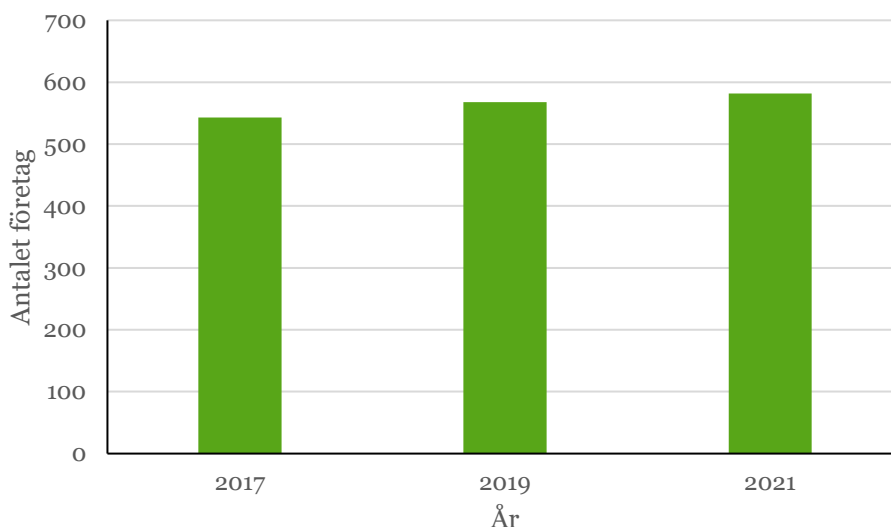
Gruppen *övriga entreprenadföretag* är heterogen och då lönsamhetsmått inte förändrats nämnvärt under de senaste åren samtidigt som företagens betalningsförmåga ökat, görs bedömningen att den ekonomiska statusen för dessa företag är oförändrad. Lönsamhetsmåttens variation kan delvis vara en effekt av den stora variationen i omsättning bland företagen.

Skogsförvaltande företag

Antal och storlek

Även i denna företagsgrupp har antalet företag ökat något, från 568 företag år 2019 till 582 två år senare (Figur 7). I denna företagsgrupp finns många små men också några riktigt stora företag. Lite drygt 4 procent av företagen har en nettoomsättning ≥ 100 miljoner kr. Tillsammans står de för 96 procent av den totala nettoomsättningen för de *skogsförvaltande företagen*. Drygt fyra av fem företag (84 procent) har en nettoomsättning < 10 miljoner kr. Medianvärdet för nettoomsättning minskade från 1,4 till 1,3 miljoner under perioden 2019 till 2021.

Figur 7. Antalet företag i gruppen *skogsförvaltning*.

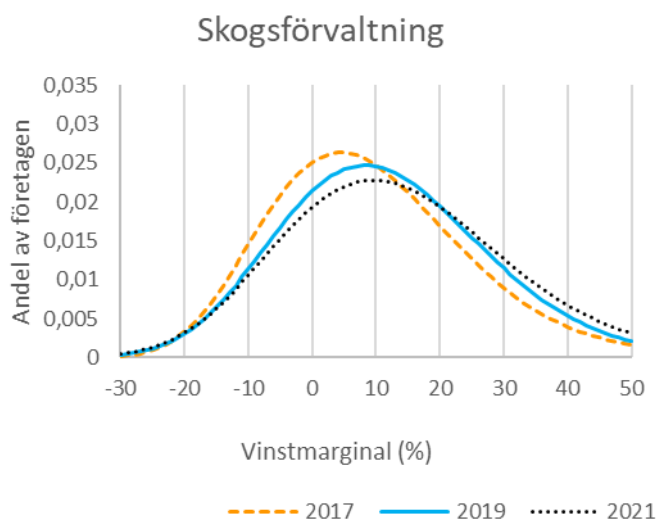
Lönsamhet

Lönsamheten mätt som vinstmarginal ökade mellan år 2017 och 2019 och förbättringen fortsatte även fram till 2021 då den var 13,1 procent. Lönsamheten mätt som avkastning på totalt och eget kapital ökade också mellan 2017 och 2019, men där har inte ökningen fortsatt fram till 2021. Avkastningen på eget kapital är oförändrad och avkastningen på totalt kapital har minskat något (Tabell 7).

Tabell 7. Lönsamhet *skogsförvaltande företag*.

LÖNSAMHETSMÅTT	2017	2019	2021
Vinstmarginal median (%)	7,8	9,9	13,1
Vinstmarginal i företag med nettoomsättning < 10 miljoner kr, median (%)	8	10	13,0
Vinstmarginal i företag med nettoomsättning ≥ 10 miljoner kr, median (%)	7,1	9,5	15,0
Avkastning på totalt kapital, median (%)	2,8	3,6	3,0
Avkastning på eget kapital, median (%)	5,5	7	7
Andel företag med negativt resultat efter finansnetto (%)	33,4	31,5	31,8

I en jämförelse av vinstmarginalen 2017 och 2019, för företag med en vinstmarginal mellan -30 och 50 procent, ser vi att fördelningskurvan förskjutits åt höger i diagrammet (Figur 8). Medelvinstmarginalen har ökat från 9,3 procent 2017 till 11,8 procent 2019, och 13,6% 2021. Varken ökningen mellan 2017 och 2019 eller ökningen mellan 2019 och 2021 är säkerställd, däremot är det säkerställt att det sker en ökning under perioden 2017 till 2021.

Figur 8. Fördelningen av andelen *skogsförvaltande företag* över vinstmarginalen, figuren avser företag med en vinstmarginal mellan -30 och +50 procent. Figuren visar att en stor andel av företagen ökat sin vinstmarginal något under perioden 2017 till 2021.

Betalningsförmåga

Både soliditeten och betalningsförmågan ökade under perioderna 2017 till 2019 och 2019 till 2021 (Tabell 8).

Tabell 8. Betalningsförmåga *skogsförvaltning*.

MÅTT PÅ BETALNINGSFÖRMÅGA	2017	2019	2021
Soliditet median (%)	43,5	46,4	48,1
Kassalikviditet median (%)	155,5	156,9	177,6

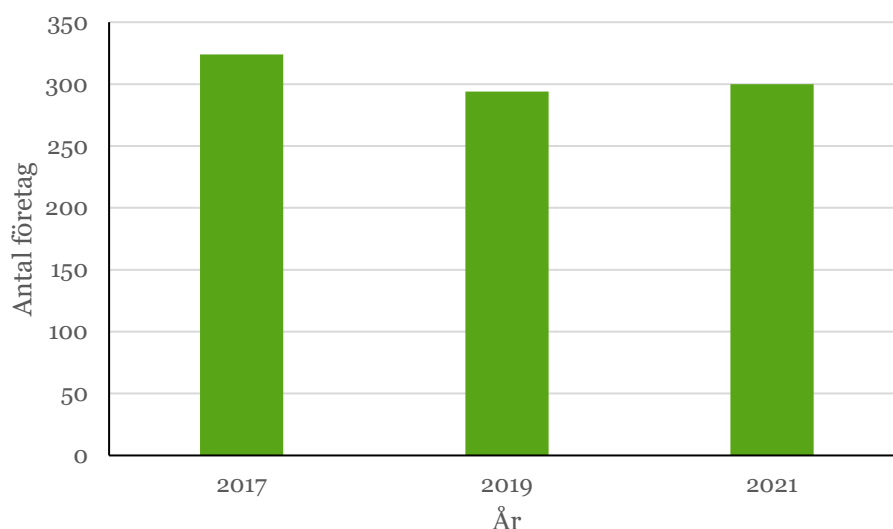
Sammantagen bedömning

I och med att trenden för de flesta nyckeltal visar på en förbättrad ekonomi i branschen under de senaste åren, så blir den sammantagna bedömningen att den ekonomiska statusen har blivit bättre för de *skogsförvaltande företagen*. Många av lönsamhetsmåttens påverkas en hel del av skillnaderna i nettoomsättning inom gruppen.

Sågverksföretag

Antal och storlek

År 2021 fanns det 300 företag i gruppen *sågverksföretag* vilket är 6 fler än 2 år tidigare men färre än 2017 (Figur 9). Medianvärdet för nettoomsättningen var oförändrat, dvs 5,0 miljoner, medan medelomsättningen ökade från 143,7 till 182,7 miljoner kr mellan år 2019 och 2021. I gruppen sågverk hade 61 procent av företagen en nettoomsättning <10 miljoner kr. Detta är en lägre andel än i någon av de fyra andra företagsgrupperna där mer än 80 procent av företagen hade en nettoomsättning <10 miljoner kr år 2021.

Figur 9. Antalet företag i gruppen sågverksföretag.

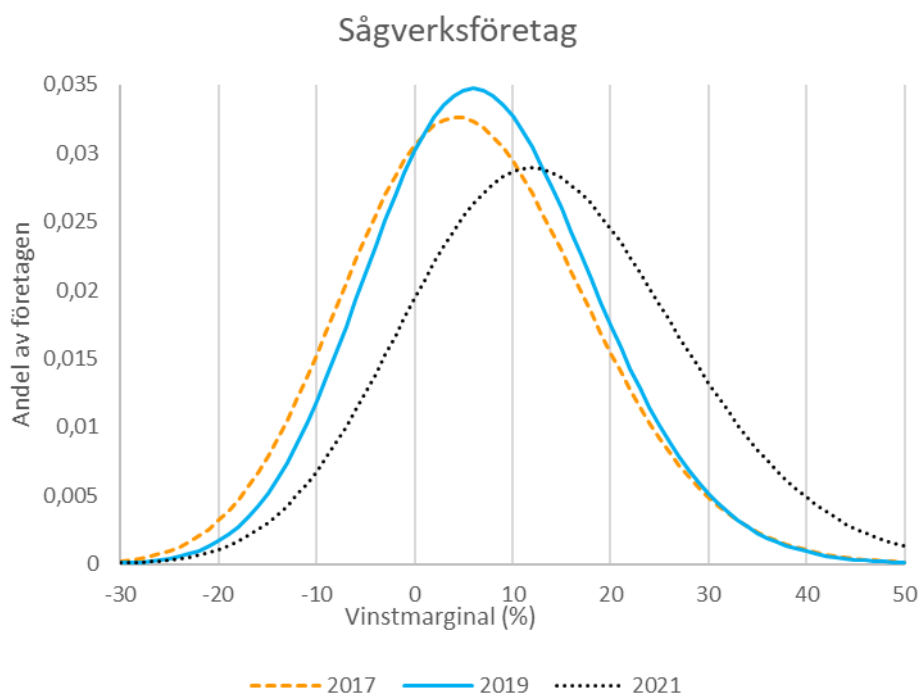
Lönsamhet

Lönsamheten i företagsgruppen *sågverksföretag* ökade kraftigt mellan år 2019 och 2021. Vinstmarginalen med drygt 6, avkastningen på totalt kapital med närmare 7 och avkastningen på eget kapital med knappt 13 procentenheter samtidigt som andelen företag med negativt resultat efter finansnetto minskat med nästan 7 procentenheter (Tabell 9).

Tabell 9. Lönsamhet *sågverk*

LÖNSAMHETSMÅTT	2017	2019	2021
Vinstmarginal median (%)	4,5	5,2	11,4
Vinstmarginal i företag med nettoomsättning < 10 miljoner kr, median (%)	5,5	5,6	9,5
Vinstmarginal i företag med nettoomsättning ≥ 10 miljoner kr, median (%)	4	4,8	14,4
Avkastning på totalt kapital, median (%)	4,9	5,7	12,4
Avkastning på eget kapital, median (%)	7,3	9,4	22
Andel företag med negativt resultat efter finansnetto (%)	28,4	24,8	18,0

I en jämförelse av sågverksföretagens vinstmarginal för åren 2019 och 2021 ser vi att fördelningskurvan 2019 förskjutits kraftigt åt höger (Figur 10), vilket medför att andelen företag med en negativ vinstmarginal har minskat. Medelvinstmarginalen har ökat från 5,7 procent 2017 till 7,1 procent 2019, och 13,6 procent 2021. Ökningen i medelvinstmarginal mellan 2019 och 2021 är till skillnad från ökningen mellan 2017 och 2019 säkerställd. I analysen ingår endast *sågverksföretag* med en vinstmarginal mellan -30 och 50 procent.

Figur 10. Fördelningen av andelen sågverksföretag över vinstmarginalen, figuren avser företag med en vinstmarginal mellan -30 och +50 procent. Figuren visar att andelen företag med en negativ vinstmarginal minskat kraftigt mellan 2019 och 2021.

Betalningsförmåga

Soliditeten och kassalikviditeten ökade både mellan år 2017 och 2019 och mellan 2019 och 2021 och var 53,2 respektive 143,1 procent vid den senare tidpunkten (Tabell 10).

Tabell 10. Betalningsförmåga sågverk.

MÅTT PÅ BETALNINGSFÖRMÅGA	2017	2019	2021
Soliditet median (%)	44,1	46,2	53,2
Kassalikviditet median (%)	120,5	125,3	143,1

Sammantagen bedömning

Samtliga nyckeltal visar på en kraftigt förbättrad ekonomi i sågverksbranschen de senaste två åren.

Företag i andra branscher

Under perioden 2017 - 2019 var utvecklingen av nyckeltalen rörande lönsamhet och betalningsförmåga i aktiebolag i allmänhet obefintlig, svagt positiv eller i vissa fall

negativ. Samtidigt var utvecklingen positiv i fyra av de fem företagsgrupperna i entreprenadskogsbruket (Eriksson & Eliasson 2021).

År 2019 – 2021 var situationen i de närmaste omvänd. I fyra av fem företag i entreprenadskogsbruket var förändringen av de ekonomiska prestationerna liten (tabell 1- 10) medan aktiebolag i allmänhet hade en tydligt positiv utveckling av lönsamhet, betalningsförmåga och andelen företag med negativt resultat efter finansnetto (Tabell 11).

Mellan företagen i entreprenadskogsbruket och aktiebolag i allmänhet fanns dock en likhet, antalet företag har ökat (Tabell 11).

Tabell 11. Nyckeltal för svenska aktiebolag.

	Nettoomsättning ≥ 0,01 - ≤ 10 miljoner kr			Nettoomsättning > 10 - ≤ 100 miljoner kr			Nettoomsättning > 100 miljoner kr		
År	2017	2019	2021	2017	2019	2021	2017	2019	2021
Antal aktiebolag	283 866	301 985	335 594	49 145	51 758	53 792	8 213	8 985	9 252
Vinstmarginal, median (%)	9,7	9,8	12	5,6	5,4	7,2	4,5	4,4	5,7
Avkastning på totalt kapital, median (%)	9,7	9,5	10,7	10,6	10,2	12,6	9,3	9,2	11,3
Avkastning på eget kapital, median (%)	24,2	23,2	24,5	31,4	30,1	32,8	25	25	29,5
Soliditet, median (%)	51	52	56	35	35	40	32	32	36
Kassalikviditet, median (%)	198	203	224	125	126	137	111	110	119
Andel företag med negativt resultat efter finansnetto (%)	26,5	27,2	25,8	17,2	18,9	15,3	16,7	18	13,6

Diskussion

Rapporten *Ekonomiska prestationer i entreprenadskogsbruket* publiceras vart annat år och syftar till att stödja en utvecklad dialog om lönsamhet och förbättringspotential i entreprenadskogsbruket.

Studien baseras på företagens SNI-kod för ”huvudbransch”. Detta medför att företag som har sin huvudsakliga verksamhet utanför entreprenadskogsbruket, men som även arbetar i entreprenadskogsbruket, inte finns med i studien. Man ska också vara medveten om att alla företag inte har en SNI-kod som motsvarar den verksamhet som de bedriver i dag.

Studien bygger på uppgifter i offentliga handlingar, i detta fall företagens årsredovisningar. Därför ingår endast aktiebolag och de tre största skogsägarföreningarna

i materialet. I skogsbruket finns också flera tusen enskilda firmor med SNI-kod som indikerar att de arbetar med skogsvård och/eller drivning, men eftersom de vanligtvis inte upprättar offentliga årsredovisningar finns de inte med i materialet som analyserats i denna studie.

För att samtal om lönsamhet och förbättringspotential i entreprenadskogsbruket ska bli värdefulla och framåtsyftande bör parterna ta i beaktande att:

- Företagsgrupperna *Skogsförvaltning* och *Sågverk* omfattar tillsammans närmare 900 företag. Majoriteten, 84 respektive 61 procent, av dessa omsätter mindre än 10 miljoner kr/år. I dessa företagsgrupper finns också några stora företag som står för huvuddelen av tjänsteköpen i entreprenadskogsbruket. Eftersom de ekonomiska nyckeltalen i denna rapport avser medianvärden i respektive grupp är det möjligt att medianvärdena inte är representativa för de stora köparna av tjänster i entreprenadskogsbruket.
- Nyckeltalen ger inte en fullständig bild av situationen i företagen. Nyckeltalen visar till exempel inte hur stor lön ägaren tagit ut, något som kan ha inverkan på det ekonomiska resultatet i de små företagen som till antalet dominerar i entreprenadskogsbruket.

I rapporten används nyckeltalet andelen företag med negativt resultat efter finansnetto, trots att det inte är ett traditionellt nyckeltal som används vid analys av enskilda företags lönsamhet. Då det är sannolikt att företagens ekonomiska resultat är annorlunda under uppstarts- och nedtrappningsfas, än under normal drift, så finns det anledning att vara mycket försiktig med att använda nyckeltalet "andelen företag med negativt resultat" efter finansnetto som ett mått på en branschs lönsamhet. En bransch med många nyetablerade företag skulle rent teoretiskt kunna få en hög andel företag med negativt resultat efter finansnetto. Detta skulle då kunna tolkas som att lönsamheten i branschen är låg, vilket inte nödvändigtvis är en sann bild.

Referenser

- Eriksson, B. & Sääf, M. 2017. Branschanalys – Ekonomiska prestationer i entreprenadskogsbruket. Arbetsrapport nr 921 – 2017. 32 s.
- Eriksson, B. Woxblom, L. & Wennström, U. 2019. Ekonomiska prestationer i entreprenadskogsbruket. Arbetsrapport nr 1029 – 2019. 37 s.
- Eriksson, B. & Eliasson, L. 2021. Ekonomiska prestationer i entreprenadskogsbruket. Arbetsrapport nr 1090 – 2021. 25 s.
- Mellanskog 2022. Års- och hållbarhetsredovisning. Mellanskog, Uppsala.
Tillgänglig: <https://www.mellanskog.se/om-mellanskog/det-har-ar-vi/hallbarhetsredovisning/> [2022-11-10].
- Norra skog 2022. Årsberättelse 2021. Norra Skog Umeå.
Tillgänglig: <https://www.norraskog.se/om-foreningen/koncern/fakta-och-siffror> [2022-11-10].
- SCB 2022. Standard för svensk näringslivsindelning.
Tillgänglig: <https://www.scb.se/dokumentation/klassifikationer-och-standarder/standard-for-svensk-naringsgrensindelning-sni/> [2022-12-10].
- Södra 2022. Årsredovisning och hållbarhetsredovisning 2021. Södra, Växjö.
Tillgänglig: <https://www.sodra.com/sv/se/om-sodra/finansiell-information/finansiella-rapporter/> [2022-11-10].

Standard för Svensk Näringslivsindelning, SNI

Standarden för svensk näringsgrensindelning, SNI, är främst en statistisk standard som används för att klassificera enheter som företag och arbetsställen efter deras ekonomiska aktiviteter. SNI är en viktig klassifikation för bland annat ekonomisk statistik. Klassifikationen gör det möjligt att jämföra och analysera data både nationellt och internationellt samt över tid. Därtill kan den användas för administrativa ändamål.

SCB ansvarar för klassifikationen SNI, men det är Skatteverket som ansvarar för inhämtandet av SNI-koder i samband med att företagen registrerar sina verksamheter hos Skatteverket. Till hjälp att hitta rätt SNI-koder för verksamhet finns SCB:s söksystem SNI-Sök. Skatteverket lämnar uppgifter om SNI-koder vidare till SCB:s allmänna företagsregister. Det registret är offentligt och uppgifter som SNI-koder kan utlämnas och spridas vidare via t.ex. internetbaserade tjänster.

SNI ingår i ett internationellt system av ekonomiska klassifikationer och utgår från EU:s näringsgrensstandard NACE. Den gällande versionen av SNI SNI 2007, medan motsvarande EU-version heter NACE Rev 2. SNI och NACE är helt identiska på de fyra första nivåerna avdelning, huvudgrupp, grupp och undergrupp. Därutöver har SNI en femte nivå, som är en svensk tilläggsnivå. Statistik som produceras utifrån NACE är jämförbar på europeisk nivå och delvis även på internationell nivå. Användandet av NACE är obligatoriskt inom det europeisk-statistiska systemet. Den nationella versionen fastställs av SCB:s generaldirektör samt godkänns av EU i enlighet med den förordning som finns för NACE. I Sverige finns 821 SNI-koder på den finaste nivån, medan NACE Rev 2 har 615 koder.

SNI 2007 ersatte den tidigare versionen kallad SNI 2002 som var resultatet av en mindre revision av SNI 92. Gällande standard före SNI 92 benämndes SNI 69. En ny version av SNI arbetas fram i samband med en internationell revidering av näringsgrensindelningar. Någon revision finns för närvarande inte inplanerad. (SCB 2022).

Bilaga 2

Begreppsförklaringar

Avkastning på eget kapital

Anges i procent. Beräknas: $(\text{Resultat efter finansiella poster} \div \text{Beräknat eget kapital}) * 100$.

Avkastning på totalt kapital

Anges i procent. Beräknas: $((\text{Resultat efter finansiella poster} + \text{finansiella kostnader}) \div \text{Beräknat eget kapital}) * 100$.

Kassalikviditet

Anges i procent. Beräknas: $((\text{Omsättningstillgångar} - \text{varulager}) \div \text{kortfristiga skulder}) * 100$.

Nettoomsättning

Med nettoomsättning avses intäkter från sålda varor och utförda tjänster som ingår i företagets normala verksamhet.

Resultat efter finansnetto

Resultat efter finansnetto visar verksamhetens totala resultat, inklusive finansiella poster, men opåverkat av bokslutsdispositioner och skatt.

Return on Capital Employed ROCE

Anges i procent. Beräknas: $((\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter}) \div (\text{totala tillgångar} - \text{icke räntebärande skulder})) * 100$.

Soliditet

Anges i procent. Beräknas: $(\text{Beräknat eget kapital} \div \text{totalt kapital}) * 100$.

Totalomsättning

Ett företags eller en organisations totala intäkter.

Vinstmarginal

Anges i procent. Beräknas: $((\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter}) \div \text{omsättning}) * 100$.